

[Albrechtsen]

Skatteyderne får altså lov til at betale til dræningen, som skaber disse problemer. Dernæst får skatteyderne lov til at betale for fjernelse af generne, og alt i alt er det hele samfundsøkonomisk såre tvivlsomt og i hvert fald miljømæssigt forkasteligt. Man kan samlet sige, disse dræninger naturligvis er til gavn for en begrænset kreds af landmænd, men det er samfundet, der betaler, dels økonomisk, dels i form af ødelagte vandløb, dels i form af en yderligere forringelse af de danske naturværdier. Dette vil jeg godt komme lidt nærmere ind på.

I ministerens redegørelse siges der ikke meget om det problem vedrørende vandlidende jorder, der efterhånden drænes af naturlige vådområder eller ferskenge, hvor der før gik kvæg og græssede. Det er urentabelt nu at have køerne rendende ude på marken. De koncentrerer sig i stedet på store kofabrikker, hvor de er lukket inde hele døgnet. Græssengene bliver derefter dræned og lavet til bygmarker, der kan forsyne svinefabrikkerne med foder, og et væsentligt element i det danske landskab forsvinder på den måde.

Også den kendsgerning, at op mod halvdelen af småvandhullerne er forsvundet i dette århundrede, hænger sammen med den intensive dræning.

Alt i alt må man konstatere, at den omfattende dræning, mere end 10.000 ha årligt, ødelægger væsentlige naturværdier, skader dyr og fisk i vandløbene og påfører statskassen udgifter til dræningstilskud og bekæmpelse af gener. Det er kernen i denne sag.

Jeg har nogle bemærkninger til de enkelte punkter i ministerens redegørelse.

På side 3 nederst nævnes, at ministeren efter miljøbeskyttelseslovens § 8 kan fastsætte vejledende kvalitetskrav til overfladevand, og disse kvalitetskrav vil indgå i den amtskommunale recipientkvalitetsplanlægning.

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvor mange af de jyske vandløb der skulle have lempet målsætning, hvis man skal følge biologernes anbefalinger om en nedre grænse for okkergener. Hvor mange vandløb vil få lempet målsætningen på grund af dette? Det er det meget væsentligt at vide.

Det fremgår af ministerens redegørelse, at det årlige ønske om dræning inden for det okkerpotentielle område er ca. 1.000 ha. Det er meget væsentligt at vide, om det er et realistisk tal. Hvad vil ministeren gøre, hvis

landmændene pludselig vil dyrke byg i stedet for at producere mælk? Noget tyder på, at mælkeproduktionen skal ned. Hvilken indflydelse får det på den vegetabiliske produktion og på dræningsønskerne?

Bemærkningen om, at okkerbekæmpelse ikke er nødvendig, hvis recipientkvalitetsmålsætningen er lempet, er efter min opfattelse foruroligende. Man kan frygte, at okkerbekæmpelse kan undgås, hvis et uansvarligt flertal i et amtsråd løser hele problemet ved blot at give alle vandløbene i de okkerpotentielle områder lempet målsætning.

Jeg ved af sørgelig erfaring fra min tid som amtsrådsmedlem, at de borgerlige og miljøansvarlige partier i amtsrådene faktisk har stor indflydelse på recipientkvalitetsplanlægningen.

Jeg vil sige om den første model, miljøministeren nævner i redegørelsen, at den godt nok er den mest vidtgående, men selv det, der foreslås dér, er næppe tilstrækkeligt. Og hvad med alle de eksisterende okkerudledninger og de problemer, de giver? Hvad skal der gøres ved dem? Skal de fortsætte de næste 30-40 år?

Om de to andre modeller kan jeg sige, at dem kan VS ikke tilslutte sig, da de indebærer offentlige tilskud til bekæmpelse af forureningen, som jo altså skadevolderen skal betale. Jeg må tilføje, at når det gælder tilskuddene til dambrugene, er det VS' opfattelse, at dambrugerne må få disse penge betalt af skadevolderne. Der må skabes en retstilstand, der sikrer dette.

Efter VS' opfattelse er de modeller, som fremlægges, ikke brugbare. De løser ikke problemerne, og under alle omstændigheder er de ikke acceptable på grund af det tilskudelement, der lægges op til.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg vil gerne sige ordførerne tak for den positive holdning, de har til problemet okkerrensning.

Det er givet, at der er mange detaljer, der skal afklares, og formålet med redegørelsens fremlæggelse nu og debatten er at give baggrund for, at vi til efteråret kan udarbejde et forslag. Det må være en rimelig ting, at vi beder folketinget vurdere resultatet af den forsøgsperiode, vi nu har haft, og derudfra